

Dato: 10. januar 2017

Nordisk Råds Danske Delegation
Mittengruppen

**Danmarks
Naturfredningsforening**

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Høringssvar ang. 'A 1700 om att minska plastavfall i Norden'. J.nr. 16-00286-2.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) fremsender hermed synspunkter/høringssvar på Nordisk Råds Danske Delegation, Mittengruppens forslag til at 'mindske plastaffaldet i Norden'.

DN bakker fuldt op om Mittengruppens forslag til at mindske plastaffaldet i Norden. Plast er et fantastisk materiale, der kan bruges til mange ting, men desværre bliver plastens liv ikke gennemtænkt fra det bliver produceret til ét bestemt formål, og hvad det kan bruges til når dette formål er slut. Tit har plast kun et reelt liv i meget kort tid, men det koster mange ressourcer at producere det. Ressourcer der er dårligt brugt, hvis plasten hurtigt ender sit liv med at blive brændt eller ender i naturen, hvor det tager hundrede af år at blive nedbrudt.

DN ønsker, som Mittengruppen, at der kommer et forbud mod tilsætning af mikroplastpartikler til kosmetik og andre plejeprodukter. Derudover at der arbejdes for, at alle former for plast (flydende og voksagtige) i disse produkter, samt i rengøringsprodukter, undersøges grundigt for at få viden om, hvordan den tilsatte plast 'opfører sig' ift. strukturændring (ændres fx flydende plast til fast under andre forhold end dem den sælges som), når den havner i vores spildevand og vandmiljø.

DN ønsker ligesom Mittengruppen, at der sættes fokus på den store mængde plastposer, der årligt sælges/gives bort i butikkerne. Dog er løsningen ikke, at der kun må bruges/sælges biologisk-nedbrydelige poser. Der er ingen tvivl om at der i fremtiden er potentialer i plast lavet af biomasse, men der er også en række udfordringer, som skal løses:

1. Der er endnu ikke den optimale løsning på markedet, der sikrer at en biologisk-nedbrydelig pose, er nedbrydelig under almindelige vejrforhold. De biologisk-nedbrydelige poser, der findes på markedet i dag, kræver forholdsvis høje varmegrader (omk. 70 C) for at kunne nedbrydes. Man kan derfor ende i en situation, hvor befolkningen tror, at bare en pose er biologisk-nedbrydelig, gør det ikke noget, hvis den bliver smidt i naturen.
2. For at det i et miljøperspektiv giver mening at bruge biologisk-nedbrydelige poser, skal de indsamles og igennem en komposterings proces hvor de nedbrydes, og kan blive til et materiale, der kan komme tilbage til jorden eller bruges til nye produkter.
3. Hvis posen ender på et affaldsforbrændingsanlæg mister vi biomasse, og den bliver ikke en del af et cirkulært kredsløb og dermed ikke en del af fremtidens cirkulære økonomi. I Danmark bruger mange i sidste ende deres indkøbsposer som skraldeposer til dagrenovation, og derfor ender poserne i affaldsforbrænding. Skal potentialet i de biologisk-nedbrydelige poser udnyttes, skal der være en organiseret indsamlingsordning for disse. Hvor de enten kan indsamles sammen med bio-affald, separat ude i husholdningen eller via en pant ordning, hvor butikkerne tager poserne tilbage.

4. Derudover er det en udfordring, hvis biologisk-nedbrydelige poser bliver blandet med oliebaseret plast til genanvendelse, giver det genanvendelsen problemer.
5. Et andet problem er, hvor materialerne til poserne kommer fra og hvordan biomassen er produceret. Den organiske andel af posen skal komme fra et affaldsprodukt fra fx majs-, ris-, kartoffel-, træ eller biomasse-produktion, og det skal være økologisk produceret, for at være bæredygtig. Den organiske andel må altså ikke være fremdyrket, bare for at kunne bruges i fremstillingen af poser.

DN er enig i at der skal gøres noget for at reducere poseforbruget. I Danmark havde det stor effekt, da der kom afgifter på én type poser – det reducerede forbruget væsentligt, og derfor mener DN, at øget afgifter på poserne sammen med en pantordning er vejen frem for at reducere poseforbruget.

Som det fremgår af Mittengruppens baggrundsinformation, så er en af de største kilder af sekundær mikroplast bl.a. slid på dæk. DN bekendt er der ingen løsninger på dette. DN håber derfor meget, at Mittengruppen, vil sætte stort fokus på denne meget store kildes bidrag. Der skal afsættes midler til forskning i udvikling af nye og bedre plastmaterialer, samt erstatningsmaterialer, der ikke 'afgiver' den samme mængde mikroplast.

Et fokusområde som Mittengruppen ikke kommer ind på i sit forslag, er udvaskningen af mikroplastfibre ved vask af kunststoffer. Nyeste undersøgelser viser, at der ved vask af én fleecetrøje, blev udvasket 1 million mikroplastfibre (<http://life-mermaids.eu/en/>)! Samt, at jo flere gange fleece vaskes, jo flere fibre afgives der fra produktet (<http://brenmicroplastics.weebly.com/project-findings.html>). Udvasningen af mikroplastfibre fra tøjvask er formodentlig den største kilde af mikroplast til spildevandsslammet. I Danmark bliver en stor del af mikroplasten 'fældet' i spildevandsslammet (mellem 80 og 99% alt efter partikelstørrelsen), men der gøres ikke en aktiv indsats for at rense spildevandet for mikroplast. Næsten 80 % af spildevandsslammet bliver efterfølgende udbragt på landbrugsjorden som gødning. Der er stort set ingen viden om effekten af mikroplast på de jordlevende organismer, og hvordan mikroplasten 'bevæger sig', når den bliver spredt ud i miljøet. DN mener, at der bør fastsættes kvalitetskrav til spildevandsslam og jord for mikroplast og plastikpolymerer, samt miljøkvalitetskrav for antal mikroplast- og plastikpolymerpartikler pr. liter havvand, i sediment og i levende organismer (biota), fersk overfladevand og grundvand, baseret på forsigtighedsprincippet.

Med venlig hilsen

Therese Nissen

Natur- og Miljømedarbejder

Tlf.: 31 19 32 31

E-mail: tgdn@dn.dk